

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Adalet Bakanı Yılmaz Tunç** tarafından Anayasanın 98 ve İçtüzüğü'nün 96. ve 99. Maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Serhat Eren

Diyarbakır Milletvekili

Diyarbakır Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından, yazar Mehmet Dicle ile kitabın basımını yapan Zîz Yayınevi hakkında “örgüt propagandası” iddiasıyla soruşturma başlatıldığı kamuoyuna yansımıştır. Soruşturmanın, Dicle'nin 2023 yılında yayımlanan *Berfa Sor (Kırmızı Kar)* isimli romanı üzerinden açıldığı belirtilmektedir. Bahsi geçen soruşturma, bir edebi eserin içeriğinin yargı konusu haline getirilmesi ve Kürtçe ile Türkçe kitaplar yayımlayan bağımsız bir yayınevinin hedef alınması bakımından ifade özgürlüğü, düşünce ve sanat özgürlüğü ile yayıncılık faaliyetlerine doğrudan müdahale niteliği taşımaktadır. Edebiyatın, hele ki roman türünün, kurmaca anlatımı ve toplumsal meseleleri ele alma biçimi göz önüne alındığında, böylesi bir soruşturmanın hukuki değil, siyasi saiklerle açıldığı yönünde ciddi kuşku oluşmaktadır.

Zîz Yayınevi, kuruluşundan bu yana Kürtçe ve Türkçe eserler yayımlayan, kültürel çoğulluğu esas alan bir yayıncılık politikası izlemektedir. Bu soruşturma, yalnızca yazar ve yayınevi değil, aynı zamanda Kürt diliyle yapılan kültürel üretime yönelik bir baskı dalgasının parçası olarak da değerlendirilmelidir. Ulusal ve uluslararası hukuk normlarına göre, edebi eserler üzerinden yürütülen ceza soruşturmaları ifade özgürlüğüne doğrudan müdahale anlamına gelmektedir. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nin birçok kararında, bu tür müdahalelerin demokratik toplum düzeniyle bağdaşmadığı vurgulanmaktadır.

Bu bağlamda;

1. Diyarbakır Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından Mehmet Dicle ve Zîz Yayınevi hakkında başlatılan soruşturmanın gerekçesi nedir?
2. *Berfa Sor (Kırmızı Kar)* adlı romanın hangi bölümleri “örgüt propagandası” kapsamına sokulmuştur? Eserin tamamı incelenmeden mi soruşturma başlatılmıştır?
3. Soruşturma kapsamında herhangi bir gözaltı, ifade alma, kitap toplatma ya da yasaklama işlemi yapılmış mıdır?
4. Bugüne kadar Diyarbakır Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından kaç edebi eser ya da yayınevi hakkında “örgüt propagandası” iddiasıyla soruşturma açılmıştır? Bu dosyaların kaçını dava konusu olmuş, kaçını beraatla sonuçlanmıştır?

5. Kürt diliyle yayımlanan kültürel ve edebi eserlerin soruşturma ve kovuşturma tehdidi altında olması, Bakanlığınız tarafından ifade ve yayın özgürlüğü bağlamında nasıl değerlendirilmektedir?
6. Son 5 yıl içerisinde Türkiye genelinde "rgt propagandası" iddiasıyla hakkında soruşturma açılan Kürtçe kitap, dergi ve gazete sayısı kaçtır? Bu kapsamda kaç eser hakkında toplatma veya yasaklama kararı verilmiştir?
7. Kürtçe eserler yayımlayan yayınevlerinin sistematik şekilde hedef alınmasına dair bir inceleme ya da değerlendirme başlatılması dşnlmekte midir?